

ALANUS

ANTISSIODORENSIS EPISCOPUS

NOTITIA

(*Gallia Christiana nova*, tom. XII, col. 293)

Defuncto Hugone episcopo, nepos ejus summum pontificem appellavit ne alias patrum in locum eligetur priusquamisset ipse Romam et rediisset præposituræ confirmationem impetraturus. Verum eo contempto presbyteri undecim novemque diaconi præter alios inferioris ordinis in unum convenere, quem ut summo pontifici probarent, decanum S. Petri et priorem S. Eusebii tam pro se quam pro abbatte S. Laurentii destinarunt, quos pars aduersa per comitem Nivernensem deterruit ne proficiscerentur. Tertia enī post primam electionem die, Hugonis idem nepos, propria ipse neglecta appellatione alteram instituit electionem, cuius auctores fuere cantor, archidiaconus et thesaurarius Ecclesiæ, e presbyteris unus Hugo frater Fr. Gausfridi, quem electum conjectant, qui sigillum Ecclesiæ tenebat, et e diaconis solus Stephanus, ut scilicet uno nominato duo ejicerentur, et sic tertius quem volebant sufficeretur. Quibus acceptis Eugenius III tribus, quorum unus erat S. Bernardus, totum id negotium commisit, quibus subjecit quem a S. Bernardo indicatum promoveri volebat, abbatem, ut videtur, Rigniacensem. Bernardi quidem et alterius in unum convenere suffragia quem indicaverat Eugenius, altero reclamante et secretum summi pontificis prudente: unde sanctus Bernardus ab Eugenio papa postulavit (epist. 280) suppleri quod minus erat. Restauratis igitur comitiis, quibus interfuit S. Bernardus (ex epist. 282), clerici qui prius in partes dissilierant, concordes in Alanum abbatem Ripatorii convenere pridie Kalendas Dec. 1152. Huic autem cui statim adversatus Ludovicus VII rex a quo obtentus non fuerat assensus, brevi a S. Bernardo mitigatus videtur; nam Alanus eodem anno testis fuit donatarum monasterio Arremarensi a Godefrido episcopo Lingonensi ecclesiarum. In sequenti testis fuit judicii a Ludovico VII in gratiam

A Golefredi ejusdem lati aduersus Odonem Burgundiam ducem. Anno 1154 Anastasius IV bulla Alano data jus confirmavit in abbatem S. Germani. Delegatus ab eodem pontifice conciliavit Senonis, anno eodem, monachos de Charitate et canonicos de Castro Rainardi, dissidentes de præbenda a monachis percipienda in ecclesia canonicorum.

B Circa id tempus cum Theobaldo Parisiensi episcopo a papa iudex constitutus est accusationum in abbatem Latiniacensem latarum. Interfuit anno 1158 detectioni et expositioni tunicæ Jesu Christi apud Argentoratum. Solemnēs apud Vizeliacum ordines ab abbate invitatis celebravit 10 Martii 1156. Guillelmus comes Antissiodorensis anno 1157 ex formula clientelari apud eum professus est, et convenit de justitia Conadæ et aliis capitibus. Eodem anno Alanus Pontiniacenses exemit a censu quem, solvere tenebant monachis de Cella. Jus vacantis annonæ canonice regularibus Sancti Eusebii canonici ab Humbaldo decessore concessum ex sententia capituli, ratum habuit an. 1159, quod apostolica sancivere auctoritate Alexander III et Adrianus IV. Revelationi reliquiarum S. Genovefæ astitit Parisiis 10 Jan. 1161. In sequenti Alexandrum III apud Montempessulanum convenit, et cum eo in Octavianum schismaticum excommunicationis sententiam tulit. Bullam ab eo obtinuit quam post Sammarthanos recudimus in appendice (1), ut duelli loco testes, instrumenta, aliasque adhiberet probations. Sed bulla fallit vel in loco ubi data legitur, vel in anno pontificatus. In Galliis enim adhuc versabatur Alexander anno iv. Præmonstratensibus S. Mariani canonice largitiones a prædecessore Hungone factas cum ecclesia Tangiacensis auctario confectis tabulis approbavit anno 1163. Sancti Amatoris prioratum eodem anno Sancti Satyri Bituriensis monasterio univit, et cum Hugone Senonensi

(1) Vide *Patrologia* t. CC in Alexandro III.

præsule dissidentes Wilencum Molismi abbatem et Heribertum de Meriacum arbiter in concordiam redixit. Anno 1164 Guillelmum comitem quem infessimum patiebatur tunc temporis regi ob infestationes quibus in Vizeliacenses grassabatur invisum placavit. Eodem anno cum controversia quæ olim fuerat inter Hugonem et Willelum comitem Nivernensem recruduisse, eam composuit de mandato summi pontificis Godefridus quondam Lingonensis episcopus, tum privatam vitam apud Claramvallem ducens, statuitque ut quæ inter Hugonem episcopum et comitem sanctæ memoriae Bernardus Clarevalensis abbas quondam composuerat inviolabiliter observarentur. Eodem adhuc anno monachis Doniziaci confirmavit ecclesiæ de Pogniac et de Boiaco. Ascelinum abbatem Rigniaci exemit anno 1165 a solvendis monasterii sui decimis in diœcesi Antissiodorensi. Extinctam cathedralis ecclesiæ præposituram, sed jam toties redivivam novo diplomate

A sepelivit, et ejus jura ac proventus canonicis concessit anno 1166. In sequenti renuntiata dignitate in manibus archiepiscopi Senonensis absque licentia summi pontificis qui inde conquestus est, solitudinis avidus, pontificatus adepti xiv, Ripatorium scessit, ubi testamentum condidit anno 1182; illud bales apud Cainusatum et in appendice nostra. Superstes adhuc anno 1183 mo:achos de Ripator cum Arremarensibus dissidentes conciliavit, quin anno 1185 subscrispsit charta Petri comitis pro monachis Boni Radli. Demum Claramvallem repetiit, ubi sanctissime decessit pridie Idus Oct. in ipsa S. Bernardi cellula, quam post Godefridi Lingonensis episcopi obitum inhabitandam suscepserat. Ejusdem Godefridi ad dexteram jacet versus chorum monachorum. Præter aliquot Alani epistolæ epitome ab illo Vitæ S. Bernardi conscripta existat typis impressa.

B

ALANI ANTISSIODORENSIS EPISCOPI

EPISTOLÆ QUINQUE

AD LUDOVICUM JUNIOREM FRANCORUM REGEM,

Ut Ecclesiam Antissiodorensem contra vexationes comitis Nivernensis (2) tucatur.

Circa annum 1164.

(DUCHESNE, *Rerum Francicarum Scriptores*, IV, 642.)

EPISTOLA PRIMA.

Charissimo domino suo Ludovico magnifico regi Francorum, A. Antissiodorensis dictus episcopus salutem et devotum per omnia servitium.

Non miretur regia majestas quod, superveniente necessitate, aures vestræ magnificientiæ toties inquietamus, toties crebris infestationibus agitati, sub umbra alarum vestiarum fugere compellimur. Adhuc enim manus comitis extenta, nec avertit indignationem suam ab Ecclesia. Tendit arcum suum adhuc spirans iniurarum, omnia pro voluntate quærens disponere, omnia subjicere sub pedibus suis. Verum ali circuniquaque vicini, ejus exemplo ducti, non dicam ad hoc ab eo inducti, sed ejus gratia obtenui et amoris occasione inventa columnias movent. Plura de casamento suo esse contendunt, quibus quoniam non pro voluntate sua satisfacimus, cuncta diripere, et cum jam multa rapuerint, majora inferre de die in diem minantur. Cum autem non sit qui audeat se murum pro domo Dei oppondere, nec sit qui adjuvet nisi dominus meus

C rex, rogamus magnificentiam vestram, de qua non minimum adjutorii speramus, cui de facili est cunctis silentium imperare, ut aliquem de vestris nobis transmittatis, qui Varziacum et Apogniacum, aliasque terram nostram custodiat et tucatur. Comes enim nondum fidelitatem mihi fecit, sed nec facturum se promittit. Et nisi Dominus qui impetrat ventis et mari nolis manum adjutorii sui porrexerit, plures nobis inferri molestias in futurum speramus.

EPISTOLA II.

Charissimo domino suo Ludovico, magnifico regi Francorum, A. Antissiodorensis dictus episcopus salutem et devotum servitium.

Frequenter annullatum est celituslini vestræ de vexatione qua comes Nivernensis ecclesiam Sancti Stephani Antissiodorensis aliasque Ecclesiæ ad eam pertinentes affigit, et vehementer opprimit; et credo quia compatimini. Qualiter autem ego et ipse ante dominum papam convenerimus, quid vero ibi actum fuerit, quo modo etiam comes se ibi ha-

(2) Guillelmi IV.